

DAAR BIJ DIE (OOST)MOLEN....

door Roger TIMMERMANS

Spreekt men over sloppen in Oostende, dan gaat het steevast over “'t Portje van Hoerahé, “'t Hol van Fluutol” of de “Garre van Konnee”. Die schijnen bijna door iedere Oostendenaar gekend; In de loop der jaren zijn er echter heel wat meer sloppen geweest. Misschien minder gekend dan voornoemde steegjes, maar steeds met hetzelfde beeld van overbevolkte, ongezonde en armoedige huisjes.

Ooit al gehoord van “l'Impasse du Meunier” (het Slop van de Molenaar) ? Waar was het gelegen en hoe kwam het aan zijn naam ? Volgende notariële aankondiging (1) zal ons op weg helpen.

Le Notaire Serruys vendra publiquement
deux magasins, Impasse du Meunier,
rue d'Est, près du nouveau Quai des Pêcheurs.
Mise à prix 4.000 francs.

Het gedeelte van de huidige Ooststraat, gelegen tussen de Kaaistraat en het Vissersplein, was eertijds gekend als Oostmolenstraat. Ary SLEEKs geeft volgende verklaring : (2)

“De vroegere naam Oostmolenstraat van het derde deel van onze Ooststraat ontsproot eenvoudig voort uit het feit dat op de vestingen bij de “Kaai” een windmolen stond, dan ook Oostmolen geheten”.

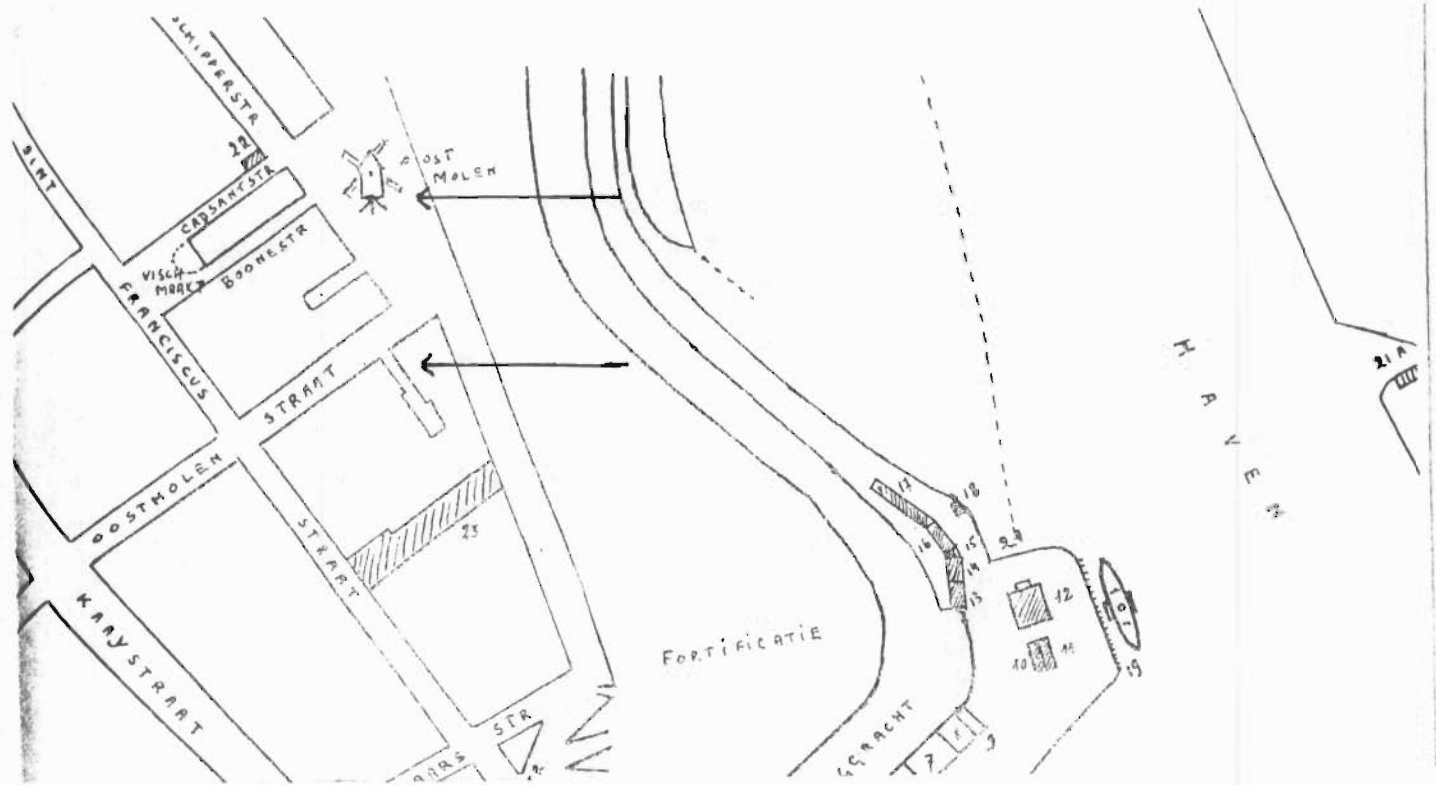
Op het einde van de Oostmolenstraat lag het slop, genaamd “Impasse du Meunier”, ongeveer ter hoogte van het huidige huisnummer 73. Betrok de molenaar, die de molen bediende, een huisje in het slop, dat daardoor zijn naam kreeg ? Het gebeurde vroeger wel meer dat een straat(je) genoemd werd naar een afspanning, een herberg of naar een beroep dat er uitgeoefend werd. Volgende voorbeelden tonen dit duidelijk aan (3) : Aepestraatje, nu Brabantstraat, naar een afspanning “In den Aep”, Kattestraat, nu Vlaanderenstraat, naar een herberg “De Katte”. Lijnbaanstraat en Lijndraaierstraat genoemd naar de touwslagerijen of lijnbanen. In de Schippersstraat was het Gildehuis van de schippers gevestigd.

Ary SLEEKs noemt het Slop van de Molenaar echter “Impasse de l'Est” of in het Oostends “den Est-Iempas” (4). Dit zou kunnen wijzen op een naamverandering na het slopen van de Oostmolen in 1856 (5) en de straatnaamwijziging, Oostmolenstraat in Ooststraat/rue d'Est., ingevolge een Gemeenteraadsbeslissing van 1858 (6).

Door het verdwijnen van de molen en de molenaar, en met het wijzigen van de straatnaam werd de band met het verleden verbroken. Het “Impasse du Meunier” verdween zodoende uit het collectieve geheugen. De jongere generaties kenden alleen nog de rue d'Est en de daarop uitgevende “Impasse de l'Est”.

Hieronder een gedeelte van een stadsplan uit 1823 (7).

Het bovenste pijltje verwijst naar de Oostmolen, het onderste naar “L'Impasse du Meunier”, het latere “Impasse de l'Est”.

Nota : In 1814 woonde molenaar Joannes KOUGNY met vrouw, drie kinderen en twee molenaarsknechten in de Land van Cadzandstraat nr. 11. Dit huis werd bewoond door in totaal 23 personen, volwassenen en kinderen (8).

Bronnen

- (1) l'Echo d'Ostende n° 1343, 02.09.1877.
- (2) Oude straten en gebouwen, Ary Sleeks, p. 89.
- (3) Oude straten en gebouwen, Ary Sleeks.
- (4) Oude straten en gebouwen, Ary Sleeks, p. 117.
- (5) De Oostendse molens, D. Farasyn, De Plate p. 78/97.
- (6) Straatnamen van Oostende van A tot Z, D. Deschacht, p. 118 en 119.
- (7) Van de oude naar de nieuwe Visserskaai, R. Verbanck, plan 3, jaarboek 1976 Ter Cuere, Bredene.
- (8) Volkstelling 1814, deel: XIII Stad Oostende, R. Rotsaert en R.L. Dewulf-Heus, p. 175.